

d ů v o d ů:

Že žalobce nebyl o dražbě vyrozuměn, zavinil žalovaný, neudav v exekučním návrhu správně jeho adresu, ač to bylo jeho povinností (§ 54 čís. 3 posl. věta ex. ř.). Soud ovšem přehlédl, že uvědomění o dražbě nebylo doručeno přesně ani tak, jak udal adresu žalovaný, nýbrž místo Františku W-ovi v Ch. bylo doručeno A. W-ovi v Ch. To však žalovaného neomlouvá, neboť udání správné adresy bylo jeho povinností a nesplnění této povinnosti mělo v zápětí nesprávnost v doručení a umožnilo i přehlédnutí soudu. Příčinná spojitost mezi zaviněním žalovaného a škodou tu jest, neboť špatné udání adresy způsobilo, že žalobce o dražbě nevěděl a nemohl se jí účastniti, kdežto, kdyby byl o dražbě věděl, byl by se dostavil a dražil, ve kterémžto případě by buď byl vydražitel svou nabídku na potřebnou výši doplnil, anebo by žalobce sám byl dům vydražil a tím se škody uchránil.

Čís. 12785.

Bylo-li usnesení trestního soudu, jímž byla zákonnému zástupci obžalobce uložena povinnost nahraditi obžalovaným útraty trestního řízení, nálezem nejvyššího jako zrušovacího soudu na zmatečnickou stížnost k zachování zákona zrušeno, načež prvý soud uložil náhradu útrat přímo obžalobci, pomínil právní důvod, aby si obžalovaní podrželi částku zapravenou jim zákonným zástupcem obžalobce na jejich exekuční zakročení jako útraty trestního řízení a exekuce, a jsou obžalovaní podle § 1435 obč. zák. povinni vrátiti, co jim bylo takto plněno. Nárok na vrácení exekučních útrat jest příslušenstvím hlavního nároku na vrácení útrat trestního řízení a nemůže býti posuzován samostatně s hlediska přípustnosti opravných prostředků.

Je-li k vrácení útrat povinno několik obžalovaných, jde o dělitelný dluh a obžalobce (jeho zákonný zástupce) nemůže se domáhati zapravení jeho na každém z obžalovaných solidárně, nýbrž jen rovným dílem.

(Rozh. ze dne 8. září 1933, Rv I 429/32.)

Žalobce jako otcovský opatrovník svého nezletilého syna Wolframa G-a podal na obžalované žalobu pro urážku na cti. Soud první stolice žalované odsoudil, soud druhé stolice zrušil napadený rozsudek a sprostil obžalované z obžaloby. Soud první stolice určil pak usnesením ze dne 21. ledna 1929 útraty žalovaných v trestním řízení na 3379 Kč 70 h a uložil jim náhradu žalobci. Stížnost proti tomuto rozhodnutí odmítl vrchní soud jako nepřipustnou. Žalobce podal zmatečnickou stížnost na záštitu zákona, o čemž žalované vyrozuměl. Žalovaní však přes to vedli proti žalobci exekuci k vydobytí útrat. Za exekučního řízení zaplatil žalobce žalovaným útraty trestního řízení 3379 Kč 70 h a útraty exekučního řízení 124 Kč, celkem 3503 Kč 70 h. Rozhodnutím nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího ze dne 25. září 1929, Zm I 528/30

(sb. nejv. soudu ve věcech trestních čís. 3947) bylo usnesení okresního soudu ze dne 21. ledna 1929 zrušeno a okresnímu soudu uloženo, aby o povinnosti k náhradě útrat trestního řízení znovu rozhodl. V rozhodnutí tom byla vyslovena zásada, že, podal-li soukromou obžalobu (pro urážku na cti) za nezletilého uraženého jeho zákonný zástupce (otec), jest při zproštění obžalovaného uložiti podle § 390 tr. ř. náhradu útrat jen nezletilému obžalobci, nikoliv jeho zákonnému zástupci. Okresní soud pak uložil usnesením ze dne 26. listopadu 1930 náhradu útrat nezletilému žalobci Wolframu G-ovi. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných, by byli uznáni povinnými zaplatiti žalobci rukou společnou a nerozdílnou 3.503 Kč 70 h (útraty trestního a exekučního řízení, jež jim zaplatil). Procesní soud první stolice uznal žalované povinnými, by zaplatili žalobci zažalovaný peníz rukou společnou a nerozdílnou. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaných s tím, že se slova »rukou společnou a nerozdílnou« z napadeného rozsudku vypouštějí. Důvody: V tom, že zrušovací soud pokázal okresní soud, by o povinnosti k náhradě útrat znovu rozhodl, jest spatřovati ve shodě s § 292 tr. ř. pozitivní účinek zmateční stížnosti, vznesené generální prokuraturou na záštitu zákona, v oblasti soukromoprávních nároků (náhrady útrat). Nelze o tom pochybovati, že žalobci, jenž zapravil útraty trestního řízení a exekuce, přísluší proti žalovaným — po zrušení původního usnesení (§ 1435 obč. zák.) a po pravomoci usnesení ze dne 26. listopadu 1930, jímž byla náhrada útrat uložena Wolframu G-ovi jako soukromému žalobci, — nárok na vrácení útrat zaplacených žalovaným bezdůvodně (*condictio sine causa*), a to žalobou o vrácení, ježto právní důvod, zaplatiti útraty na straně žalobce, pokud se týče podržeti toto placení na straně žalovaných, odpadl. Účelem takové žaloby jest přivoditi, by byl sjednán stav, jenž tu byl před plněním *sine causa*. Rozsah závazku toho, kdo jest povinen k vrácení, kryje se s rozsahem jeho oprávnění před odpadnutím právního důvodu proti tomu, kdo plnil bez důvodu. Byl-li na straně těch, jimž bylo solidárně plněno, poměr solidární, nastupuje v případě vrácení toho, co bylo bezdůvodně plněno, solidární ručení těch, kdož jsou po odpadnutí právního důvodu povinni k vrácení. Usnesením ze dne 21. ledna 1929 byla uložena podle § 390 tr. ř. náhrada útrat žalobci, jako soukromému obžalobci. Naproti ustanovení třetího odstavce § 389 tr. ř., jež mluví o solidárním ručení spoluvinníků a účastníků trestního činu, nevznikl na straně zproštěných obžalovaných co do jejich nároku na náhradu útrat proti žalobci, vystupujícímu jako soukromý obžalobce, a k t i v n í solidární závazkový poměr, pročež ani žalobce není oprávněn, domáhati se na žalovaných vrácení rukou společnou a nerozdílnou. Jest proto z napadeného rozsudku vypustiti slova o solidárním závazku žalovaných, tím spíše, an takový poměr nemá ani jinak základu ani ve smlouvě ani v zákoně. Exekuční útraty, jež vznikly při exekučním vymáhání útratového nároku a jež žalobce zapravil žalovaným s náklady trestního řízení, jsou částí žalobcova nároku proti žalovaným na vrácení. Právem uznal soud první stolice žalované povinnými, vrátiti žalobci i tyto exekuční útraty